

«Ἡ Ῥωμανία
κι ἂν πέρασεν,

ἀνθεὶ καὶ φέρει κι ἄλλο»

29η Μαΐου 1453

Ὁ Τελευταῖος Αὐτοκράτορας...*

Ζημέρωνε 29η Μαΐου 1453...

Ὁ υἱὸς τοῦ Μανουὴλ Β΄ Παλαιολόγου καὶ τῆς Σέρβας Πριγκήπισσας Ἑλένης Δραγάση, Κωνσταντῖνος, ἦταν «**Αὐτοκράτωρ τῶν Ῥωμαίων καὶ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων**» ἤδη ἀπὸ τὸ 1449, ὡς Κωνσταντῖνος ΙΑ΄.

Κυβερνοῦσε τὰ λείψανα μιᾶς ἄλλοτε σπουδαίας Αὐτοκρατορίας. Καὶ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἡ βασιλεία του τελείωνε...

Ἐπὶ 53 ἡμέρες, οἱ Ὀθωμανοὶ ὑπὸ τὸν Μωάμεθ Β΄, πολιορκοῦσαν τὴν Κωνσταντινούπολη, τὸ τελευταῖο «ὄχυρὸ» ἐλευθερίας τῆς κARRΡΕΟΥΣΑΣ Ἀνατολικῆς Ῥωμαϊκῆς ἢ Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἦταν 49 ἐτῶν. ἤξερε πὼς τὸ τέλος πλησιάζει. Καὶ εἶναι ἀκριβῶς ἐκείνη ἡ στιγμή πού ἕνας ἄνθρωπος ἀναμετρίεται ὄχι μόνο μὲ τὸν ἐχθρὸ ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἴδια τὴν Ἱστορία.

Σφραγίδα τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου μὲ τὴν ἐπιγραφή:
«ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΕΝ ΧΩ
[ΤΩ ΘΩ ΠΙΣΤΟΣ]
ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ
[ΡΩΜΑΙΩΝ]
Ο ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ».

Λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν τελικὴ ἐπίθεση τῶν Ὀθωμανῶν, ὁ Κωνσταντῖνος ἔβγαλε ἕναν ἱστορικὸ λόγο στοὺς στρατιῶτες του, τὸν ὁποῖο διασώζει ὁ Φραντζῆς. Σε αὐτὸν τὸν λόγο, χαρακτηρίζει τὸν λαό του «**ἀπογόνους Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων**» καὶ ζητᾶ ἀπὸ τοὺς ἄνδρες του νὰ πολεμήσουν **γιὰ τὴν Πίστη (θρησκεία), τὴν Πατρίδα, τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Οἰκογένεια**. Ἔτσι ἐστὶ τὸ ἀξιακὸ πλαίσιο, πάνω στὸ ὁποῖο ἄντεξε καὶ μεγαλόρρηξε ὁ Ἑλληνισμός...

Καὶ ἔφτασε ἡ ὥρα. Χιλιάδες Ὀθωμανοὶ πέφτουν μὲ μανία πάνω στὰ τείχη τῆς Πόλεως. **Τε**

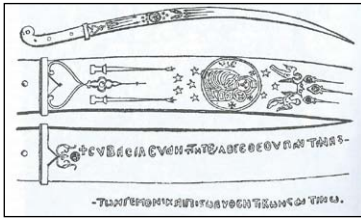
χη 1.000 ἐτῶν! **Καὶ** κάποια στιγμή καταφέρνουν νὰ τὰ πατήσουν.

Καὶ ἔρχεται ἡ στιγμή ὁ Κωνσταντῖνος νὰ σταθῆ στὸ ὕψος τοῦ ἀξιώματός του. **Γιατί**, ἕνας Αὐτοκράτορας δὲν ἔχει μόνο δικαιώματα καὶ ἐξουσία. **Ἔχει** καὶ ὑποχρεώσεις καὶ καθῆκον. **Καὶ** καθῆκον εἶναι ἡ υπεράσπιση τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τοῦ λαοῦ τῆς. **Ἀκόμη** καὶ μὲ τὴν ζωὴ του.

Βλέποντας τὰ πάντα νὰ καταρρέουν ὁ Κωνσταντῖνος καταλαβαίνει πὼς ἔφτασε ἡ ὥρα. **Μὲ** τὸ σπαθὶ στὸ χέρι ἡγείται μερικῶν ἀκόμα ἀνδρῶν καὶ ὁδηγεῖ μιὰ καταδικασμένη ἀντεπίθεση πάνω στὰ στίφη τοῦ ἐχθροῦ. **Καὶ** χάνεται γιὰ πάντα...

Ἀπεικόνιση τῆς τελικῆς μάχης στὴν ἄλωση τῆς Κωνσταντινούπολης ἀπὸ τὸν Ζωγράφο Θεόφιλο Χατζημιχαῖλ (1932). Ὁ Κωνσταντῖνος ἀπεικονίζεται νὰ πολεμᾷ πάνω σὲ ἕνα λευκὸ ἄλογο.

Τὸ ξίφος τοῦ Κωνσταντίνου ΙΑ' μὲ τὴν ἐπιγραφή: «CY BACIAEY AHTTHTE ΛΟΓΕ ΘΕΟΥ ΠΑΝΤΑΝΑΞ ... ΤΩ ΗΓΕΜΟΝΙ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩ ΑΥΘΕΝΤΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΩ».

Ἐλευθερία. Ἔγινε προπάππος τῶν Ἡρώων τοῦ 1821 καὶ τοῦ 1912. **Ἀλλὰ** καὶ ἄξιος ἀπόγονος τοῦ Λεωνίδα τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, τοῦ Ἰουστινιανοῦ καὶ τοῦ Βασιλείου Β'.

Ὁ Κωνσταντῖνος ΙΑ' Παλαιολόγος ἔβαλε τὸ σῶμα του καὶ τὴν ζωὴ του μεταξὺ τῆς τυραννίας ποὺ εἶχε μπροστά του (Ὁθωμανοί), καὶ τοῦ **Λαοῦ-Γένους** ποὺ εἶχε πίσω του (Ἕλληνες) καὶ θυσιάστηκε. **Μετρήθηκε** μὲ τὴν **ἱστορία** καὶ **πέρασε** στὴν **πινακοθήκη τῶν Μεγάλων Μορφῶν** τοῦ Ἑλληνισμοῦ. **Κράτησε** ὅλες αὐτὲς τὶς ἀξίες τοῦ Ἑλληνισμοῦ μέχρι τέλους. **Γιατί**, ἕνας πραγματικὸς Ἕλληνας (πόσῳ μᾶλλον Αὐτοκράτορας), δὲν ξέρει μόνο νὰ ζῆ. **Ξέρει** καὶ νὰ πεθαίνει γιὰ τὰ ὑψηλὰ ἰδανικὰ τοῦ Γένους...

(*) Ἐφημερ. «Ἐστία», 29.5.2024, σελ. 3. • Τοῦ Βασιλείου Δ. Παπαγιαννίδη, Δικηγόρου LLM. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.